

Tonight's shiur is for the *Refuah Shleima* of Shiri bat Gila

Remember What Amalek Did to You

1. Pesikta 12:12

זכור אמר ר' ברכיה בי ר' למה הדבר דומה למלך שהיה לו פרדס והיה לו כלב אחד יושב ומשמר את הפרדס, בא בנו של אוהבו של מלך לגנוב מתוך הפרדס עמד אותו הכלב ונושכו, כשהיה המלך מבקש לבנו שלא להזכיר לבנו של אוהבו שרצה לגנוב מתוך הפרדס שלו, היה אומר לו זכור מה שעשה לך אותו הכלב, כך ישראל חטאו ברפידיים ואמרו היש ה' בקרבנו (שמות י"ז ז'), ומיד בא הכלב ונשכו זה היה עמלק שנאמר ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידיים (שמות י"ז ח'), וכשהיה הקדוש ברוך הוא מבקש להזכיר ישראל החטא שחטאו ברפידיים היה אומר זכורים אתם לאותו עמלק שבא עליכם זכור את אשר עשה לך עמלק.

"Remember what Amalek did to you." Rabbi Berachiya said in the house of Rebbi: To what can this be compared? To a king who had an orchard, and he had a dog that sat and guarded the orchard. The son of the king's friend came to steal from the orchard. The dog got up and bit him. The king did not want his son to remind the son of his friend that he tried to steal from the orchard. So he would say 'remember the incident with the dog.' Similarly Yisrael sinned at Refidim and said "Is G-d in our midst or not" (Shemot 17:7). Immediately a dog came and bit them - this is Amalek, as the verse states, "Amalek came and waged war with Yisrael in Refidim" (ibid. verse 8). When G-d wanted to remind Yisrael about the sin of Refidim he said "Do you remember Amalek, who came to fight against you? Remember that which Amalek did to you."

Remember the Sin of the Golden Calf

2. Devarim 9:7

זכור, אל-תשכח, את אשר-הקצפת את-ה' א-לוקיך, במדבר: למן-היום אשר-יצאת מארץ מצריים, עד-בואכם עד המקום הזה, ממרים הייתם, עם ה'.

Remember, do not forget, how you angered G-d, your G-d, in the desert. From the day that you left Egypt until you reached this place, you have been rebellious against G-d.

3. Mechilta Beshalach Shira 3

זה אלי, ר' אליעזר אומר מנין אתה אומר שראתה שפחה על הים מה שלא ראו ישעיה ויחזקאל שני וביד הנביאים אדמה (הושע יב יא) וכתוב נפתחו השמים ואראה מראות א-לקים (יחזקאל א א). משל למלך בשר ודם שנכנס למדינה ועליו צפירה מקיפתו וגבורים מימינו ומשמאלו וחילות מלפניו ומלאחריו והיו הכל שואלין אי זהו המלך מפני שהוא בשר ודם כמותם אבל כשנגלה הקב"ה על הים לא הוצרך אחד מהם לשאול אי זהו המלך אלא כיון שראוהו הכירוהו פתחו כולן פיהן ואמרו זה אלי ואנוהו וגו'.

"This is my G-d" (Shemot 15:2). Rabbi Eliezer says: From where do you know that a maidservant saw more at the Red Sea than Yishaya and Yechezkel saw? Because the verse says, "And for the ministry of the prophets I used metaphors" (Hoshea 12:11). It also says, "The Heavens opened and I saw visions of G-d" (Yechezkel 1:1). This is analogous to a human king who came to a city. He had trumpeters and warriors on his right and left, and soldiers before and after him. Everyone asked "Who is this king?" because he is only human just as they are. But when G-d revealed Himself at the Red Sea nobody needed to ask "Who is this king?" but as soon as they saw Him they recognised Him and everyone opened their mouth and exclaimed "This is my G-d and I will glorify Him."

4. Devarim 5:4

פנים בפנים, דיבר יהוה עימכם בהר--מתוך האש.

Face to face G-d spoke with you at the mountain, from the fire.

5. Zohar Shemot p. 82a

פנים בפנים דבר ה' וגו', ביחזקאל כתיב, כעין, ודמות, כמאן דחמי בתר כותלין סגיאין, כמאן דחמי בר נש בתר כותלא. אמר רבי יהודה, מה דחמו ישראל לא חמא נביאה אחרא.

"Face to face G-d spoke..." In Yechezkel it says "as if a *chashmal*" and "the likeness of four creatures." It is like someone who saw from behind high walls, like someone who saw someone else behind the wall. Rabbi Yehuda said: That which Yisrael saw no other prophet saw.

6. Avot 2:4

הלל אומר... ואל תאמן בעצמך עד יום מותך.

Hillel says... and do not believe in yourself until the day you die.

7. Berachot 29a

תנן אל תאמין בעצמך עד יום מותך שהרי יוחנן כ"ג שמש בכהונה גדולה שמנים שנה ולבסוף נעשה צדוקי.

It was taught: Do not believe in yourself until the day you die, because Yochanan served as Cohen Gadol for 80 years, but in the end became a Sadducee.

8. Yerushalmi Shabbat 1:3 8a-b

מעשה בחסיד אחד שהיה יושב ושונה אל תאמן בעצמך עד יום זקנותך. כגון אני. אתא חדא רוחא ונסיתיה. ושרי תהי ביה אמרה ליה לא תצוק רוח אנא אזול ואישתוי לחברך.

There was once a chasid who would sit and teach "Do not believe in yourself until the day you become old – like me." A spirit came [disguised as a woman] and tested him. He began to regret his sin. The spirit said, "don't feel bad, I am a spirit. Go and be like your friends [and teach 'until the day you die']".

9. Sanhedrin 107a

אמר רב יהודה אמר רב לעולם אל יביא אדם עצמו לידי נסיון שהרי דוד מלך ישראל הביא עצמו לידי נסיון ונכשל אמר לפניו רבש"ע מפני מה אומרם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב ואין אומרם אלהי דוד אמר אינהו מינסו לי ואת לא מינסית לי אמר לפניו רבש"ע בחנני ונסני שנאמר (תהילים כו) בחנני ה' ונסני וגו' אמר מינסנא לך ועבידנא מילתא בהדך דלדידהו לא הודעתיהו ואילו אנא קא מודענא לך דמנסנא לך בדבר ערוה מיד (שמואל ב יא) ויהי לעת הערב ויקם דוד מעל משכבו וגו'.

Rav Yehuda said in the name of Rav: A person should never bring himself to a test. For King David tested himself and failed. He said, "Master of the Universe, why do they say 'G-d of Avraham, G-d of Yitzchak and G-d of Yaakov' but don't say 'G-d of David'?" G-d replied, "They were tested, but you have not been tested by Me." David said, "Master of the Universe, test me," as the verse states, "examine me, and test me" (Tehillim 26:2). G-d said, "I will test you and I will make it easier for you, because even though I didn't tell the Avot their test, I will tell you that I will test you with sexual temptation." Immediately "It came to pass in the evening that David arose from his bed..." (Shmuel 2 11:2).

10. Bamidbar 13:29

עמלק יושב בארץ הנגב.

Amalek dwells in the land of Negev.

11. Zohar Bamidbar 160a

עמלק יושב בארץ הנגב. הא יצרא בישא קטיגורא מקטרגא דבר נש דישתכח תדיר בגופא.

"Amalek dwells in the land of Negev." This is the evil inclination which prosecutes. It is constantly within the body.

Remember Amalek

12. Zohar Shemot 64b

אמר רבי אבא, מאי דכתיב היש ה' בקרבנו אם אין, וכי טפשין הוו ישראל דלא ידעי מלה דא, והא חמו שכינתא קמייהו, וענני כבוד עליהו דסחרן לון, ואינון אמרו היש ה' בקרבנו אם אין, גוברין דחמו זיו יקרא דמלכיהון על ימא, ותנינן ראתה שפחה על היס מה שלא ראה יחזקאל, אינון אשתכחו טפשין ואמרו היש ה' בקרבנו אם אין. אלא הכי קאמר רבי שמעון, בעו למנדע בין עתיקא סתימאה דכל סתימין דאקרי אין, ובין זעיר אנפין דאקרי ה', ועל דא לא כתיב היש ה' בקרבנו אם לא, כמה דכתיב הילך בתורתי אם לא, אלא היש ה' בקרבנו אם אין.

Rabbi Abba said: What does the verse mean, "Is G-d in our midst or not?" Were Yisrael foolish that they didn't know the answer to this? But they saw the Divine Presence before them, and the Clouds of Glory surrounding them, and they still asked "Is G-d in our midst"? The people who saw the Glory of His Majesty at the Sea, and we have learnt that a maidservant at the Sea saw more than Yechezkel – they are so foolish that they asked "Is G-d in our midst or not"? Rather this is what Rabbi Shimon said: They wanted to know the difference between *Atik* which is completely hidden to the point where it is called 'Nothingness' (*Ayin*) and *Ze'ir Anpin* which is called 'G-d'. That is why the verse says "Is G-d in our midst or not" (*ayin*).

13. Chagiga 13a

עד כאן יש לך רשות לדבר מכאן ואילך אין לך רשות לדבר שכן כתוב בספר בן סירה במופלא ממך אל תדרוש ובמכוסה ממך אל תחקור במה שהורשית התבונן אין לך עסק בנסתרות.

Until here you have permission to speak. Beyond this you do not have permission to speak, because it says in the book of Ben Sira, "Do not expound upon things which are too far from you, and do not investigate that which is hidden from you. Contemplate what you have inherited."

14. Chagiga 15a

אחר קיצץ בנטיעות עליו הכתוב אומר (קוהלת ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך מאי היא חזא מיטטרון דאתיבא ליה רשותא למיתב למיכתב זכוותא דישראל אמר גמירא דלמעלה לא הוי לא ישיבה ולא תחרות ולא עורף ולא עיפוי שמא חס ושלוס ב' רשויות הן.

Acher cut the saplings. Regarding him the verse states, "Do not let your mouth mislead your flesh" (Kohelet 5). What happened? He saw that Metatron was given permission to sit down to write the merits of Yisrael. He said to himself, "We have a tradition that there is no sitting in Heaven, nor any competition, no turning away and no tiredness. Perhaps there are two gods?"

15. Bamidbar 12:7

לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא.

Not so My servant Moshe – in My whole house he is trustworthy.

16. Rav Tzadok HaCohen: Kuntres Sefer HaZichronot

ומאחר שאמרנו דמאמר הכתוב שאל נא וגו' הוא ציווי ומצות עשה, אם כן חובה על כל אחד לקבוע לו עתים להתעסק בעניינים הללו. ובלבד בחיבורים הידועים שמחבריהם היו אנשים גדולים ויראי ה' באמת, שמתוכם הוא מכיר את מי שאמר והיה העולם כפי הראוי לו מצד מה שהוא נברא. וישגי גם כן יחוד האמיתי דרך אמונה על כל פנים על בוריו, שזהו מצות אמונת היחוד. ואם כן כל זה אינו בכלל אזהרת אין לך עסק בנסתרות, שהוא רק במופלא ממך מה שהם נסתרות מעיני השגתו, אבל מה שהוא מבין בשכלו, זהו בכלל מה שהורשית התבונן:

We have explained that the verse, "When you ask about the early days that were before you..." (Devarim 4:32) is a positive commandment. Therefore it is obligatory for everyone to make set times to learn about these matters. There are many well-known books which were written by great people who truly feared God. From such books a person comes to recognize the One who spoke and created the world, as much as it is possible for a created being to know of Him. A person will also come to have, at least as a belief, complete knowledge of God's true unity, which is the mitzvah of belief in His unity. Therefore none of these studies can be included in the prohibition of studying the secrets of Torah, which only applies to "things which are too far from you", things which are hidden from your ability to know. But things which can be understood intellectually are included within "contemplate what you have inherited."